

Asia: VN/6909/2026

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja työttömyysturvalain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Lausuntonne ammatillisen osaamisen parantamiseen myönnettävän palkkatuen keston muuttamisesta harkinnanvaraiseksi ja keston jatkamisen edellytyksistä (88 §:n 1 momentin 1 kohta ja 89 §:n 1 momentti)

Kannatan ehdotusta, jonka mukaan ammatillisen osaamisen kehittämiseen tarkoitetun palkkatuen kesto muutetaan harkinnanvaraiseksi.

Pidän myös perusteltuna esitystä, jonka mukaan laissa säädettäisiin jatkossa ainoastaan palkkatuen enimmäiskestosta, joka olisi 12 kuukautta. Tällainen joustava malli vastaa paremmin yksilöllisiin tarpeisiin ja vaikuttaa toimivalta ratkaisulta.

a. Työttömyyden pitkittymisen todennäköisyyden arvioimisesta luopuminen (nykyisessä 82 §:n 2 momentissa: "Jos tuella palkattava on ollut työttömänä välittömästi ennen palkkatuen myöntämistä yhtäjaksoisesti alle 12 kuukautta, palkkatuen myöntäminen edellyttää lisäksi, että henkilön työttömyys ilman palkkatuen myöntämistä todennäköisesti kestäisi yli 12 kuukautta.")

Kannatan ehdotusta luopua työttömyyden pitkittymisen todennäköisyyden arvioinnista, koska siihen liittyy olennaisia ennustamiseen liittyviä epävarmuustekijöitä.

b. nykyinen ryhmä "ei ole ollut ansiotyössä kuuden edellisen kuukauden aikana" muutettaisiin muotoon "ei ole ollut vakinaisessa ansiotyössä kuuden edellisen kuukauden aikana" (82 §:n 1 momentin 5 kohta).

-

c. muun samoihin palkkakustannuksiin myönnetyn tuen huomioiminen (84 §:n 1 mom. 6 kohta)

-

3. Lausuntonne säädösteknisistä muutoksista

-

4. Lausuntonne vaikutusten arvioinnista

5. Lausuntonne starttirahaa koskevasta ehdotuksesta

Pidän starttirahaa koskevaa lausuntoehdotusta hyvänä. Ansaintaperusteinen maksatus nopeuttaa yritystoiminnan käynnistymistä, kun taas maksatusperusteinen malli viivästyttää sitä aiempien tulojen ajoittumisen vuoksi. Ansaintaperusteisuus poistaa viiveet, parantaa ennakoitavuutta ja vahvistaa luottamusta järjestelmään.

Se myös keventää hallinnollista taakkaa vähentämällä selvityksiä, korjauksia ja takaisinperintää. Malli on oikeudenmukainen, koska se huomioi tulojen ansainta-ajan, ei niiden maksupäivää, ja tukee hallittua siirtymää palkkatyöstä yrittäjäksi.

Lisäksi ansaintaperusteinen malli toteuttaa paremmin starttirahan alkuperäisen tarkoituksen: turvata toimeentulo yritystoiminnan käynnistysvaiheessa.

6. Muu lausuttava

Starttirahaan liittyen. Nykykäytännössä vapaaehtoistyöstä maksettavat korvaukset starttirahakaudella vähentävät starttirahaa siltä kuukaudelta, jona ne maksetaan, eikä ristiriita poistu, vaikka maksatuksessa siirryttäisiin ansaintaperusteiseen malliin.

Pidänkin vahvasti suositeltavana, että vapaaehtoistyöstä maksettavat korvaukset rajattaisiin palkkaan rinnastettavan tulon ulkopuolelle starttirahaa maksettaessa. Toisin sanoen niiden ei tulisi vähentää yrittäjän starttirahaa.

Usein kyse on vapaaehtoistyöstä, joka tukee valtion ja kuntien toimintaa sekä auttaa turvaamaan kriittisiä palveluja, kuten vapaapalokuntien toimintaa tai rikos- ja riita-asioiden sovittelua. Näitä korvauksia saavat vapaaehtoiset tekevät paikallisesti äärimmäisen merkityksellistä työtä, jonka arvo yhteiskunnalle on moninkertainen maksettuihin korvauksiin nähden.

Nykyinen tulkinta asettaa yrittäjäksi aikovat vapaaehtoistoimijat kohtuuttomaan asemaan ja voi jopa passivoida heitä jatkamasta tätä arvokasta toimintaa yrittäjyyden kynnyksellä.

Satu Österberg
Siuntion kunta, elinkeinopalvelut